

Олег Демчук, аспірант
Інституту педагогіки НАПН України

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Статтю присвячено актуальним проблемам індивідуалізації навчально-пізнавальної діяльності студентів в умовах змішаного навчання. Вона охоплює теоретичні та практичні аспекти поєднання традиційних методів навчання з інноваційними цифровими технологіями, які сприяють адаптації освітнього процесу до індивідуальних потреб студентів. Особливу увагу приділено розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти, що відіграє важливу роль у формуванні успішних соціальних і професійних навичок. У статті автор розглядає індивідуальний підхід до навчання, що дає змогу створити сприятливі умови для розвитку "гнучких / м'яких навичок" (англ. "soft-skills") студентів.

Ключові слова: індивідуалізація навчання; навчально-пізнавальна діяльність; змішане навчання; гнучкі / м'які навички; емоційний інтелект; освіта 4.0; самостійна робота.

Літ. 14.

Oleh Demchuk, Postgraduate Student,
Institute of Pedagogy of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine

FEATURES OF THE ORGANIZATION OF STUDENTS' LEARNING-COGNITIVE ACTIVITIES IN THE CONDITIONS OF MIXED EDUCATION

The article is devoted to the current issues of individualizing students' educational and cognitive activities in blended learning. It explores the theoretical and practical aspects of combining traditional teaching methods with innovative digital technologies to adapt the educational process to the individual needs of students. Particular emphasis is placed on developing the emotional intelligence of higher education students, as it plays an important role in fostering successful social and professional skills.

The author considers an individualized approach to learning, which creates favorable conditions for the development of students "soft skills" such as communication, creativity, emotional stability, and the ability to cooperate. The use of modern pedagogical technologies aimed at developing key and professional competencies is analyzed, particularly through the creation and implementation of individual learning trajectories that allow students to determine their own pace and format of learning. The article investigates the influence of emotional intelligence on the effectiveness of the educational process and academic performance of higher education students. It emphasizes that self-awareness, emotion management, empathy, and interpersonal skills are key elements for successfully adapting to the learning environment, especially in blended learning. The author highlights the importance of introducing innovative educational technologies and approaches to support individualized and personalized learning, particularly through the integration of emotional intelligence into the educational process. The materials of the article are valuable for advancing modern didactics in higher education and include practical recommendations for improving the learning process through individualization and the development of students' emotional intelligence in higher education institutions.

Keywords: individualization of learning; educational and cognitive activity; blended learning; soft skills; emotional intelligence; Education 4.0; independent work.

Постановка проблеми. Сучасна система вищої освіти стикається з численними викликами, пов'язаними із глобальними соціально-економічними змінами, стрімким розвитком технологій і новими вимогами ринку праці. Традиційні методи навчання, що базуються на пасивному засвоєнні знання, уже не можуть повною мірою забезпечити підготовку студентів до умов сучасного світу, що вимагає високої адаптивності, інноваційного мислення та здатності до самостійної реалізації складних завдань.

Одним із ключових напрямів трансформації освітнього процесу є впровадження змішаного навчання, яке поєднує традиційні форми аудиторного навчання з інноваційними цифровими технологіями.

Це дає змогу зробити освітній процес більш гнучким, індивідуалізованим і доступним для студентів. Однак упровадження змішаного навчання супроводжується появою низки проблем, а саме: складності організації освітнього процесу, необхідності адаптації навчальних програм до індивідуальних потреб студентів, а також розвитку їхніх самостійних пізнавальних здібностей.

Отже, виникає потреба в розробленні ефективних форм і методів організації навчально-пізнавальної діяльності студентів в умовах змішаного навчання, що передбачає індивідуалізацію навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти з розвитком емоційного інтелекту та інших soft skills (гнучкі / м'які навички).

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У вітчизняній науково-педагогічній літературі інтенсивно обговорюють питання ефективності організації навчально-пізнавальної діяльності студентів в умовах змішаного навчання. С. Алексеева, Н. Арістова, О. Барановська, О. Демчук, В. Биков, М. Кузнецова, І. Ліпчевська, О. Малихін, О. Мешко, М. Павельчук, І. Пшенична, О. Топузов, – це далеко неповний перелік дослідників, які розробляють цей напрям.

Відповідно до результатів вивчення джерельної бази констатуємо важливість розроблення проблем організації навчально-пізнавальної діяльності студентів в умовах змішаного навчання, яке переважає у вітчизняній системі освіти протягом останніх декількох років.

Мета дослідження – дослідити й проаналізувати особливості організації навчально-пізнавальної діяльності студентів в умовах змішаного навчання з акцентом на індивідуалізацію освітнього процесу та розвиток емоційного інтелекту. Стаття має на меті показати, як інноваційні педагогічні технології можуть сприяти розвитку не тільки професійних компетентностей, а “soft-skills” (гнучких / м’яких навичок, таких як комунікативні здібності, креативність, емоційна стійкість і здатність до співпраці).

Результати дослідження. Система вищої освіти перебуває у процесі активних змін, що пов’язано з необхідністю адаптації до вимог сучасного суспільства, ринку праці та новітніх технологій. Однією із таких змін стало впровадження змішаного навчання, яке поєднує традиційні очні форми навчання з дистанційними технологіями. В “Енциклопедії освіти” знаходимо визначення поняття “змішане навчання”, яке трактується як “освітня технологія, яка передбачає поєднання інформаційно-комунікаційних методів навчання з методами традиційного та самостійного навчання, поєднання аудиторних форм навчання з віртуально-мережевими. Мається на увазі не просто використання сучасних інтерактивних технологій на додаток до традиційних, а якісно новий підхід до навчання, що трансформує, а іноді і “перевертає” клас (flipped classroom)” [4, 370]. Такий підхід дає змогу зробити освітній процес більш гнучким і доступним для студентів, сприяє їхній самостійності та розвитку компетенції у використанні сучасних цифрових інструментів.

Організація навчально-пізнавальної діяльності студентів у сучасному освітньому процесі стає дедалі складнішою та вимагає адаптації до нових соціальних, економічних реалій. Одна з ключових тенденцій – це інтеграція “soft-skills” (гнучких / м’яких навичок) та емоційного інтелекту в систему освіти. В умовах швидкоплинного розвитку технологій і змін на ринку праці ці навички стають такими ж важливими, як і професійні компе-

тентності. Звіт Світового економічного форуму 2023 [14] щодо освіти акцентує увагу на викликах і можливостях, які постають перед системою освіти у зв’язку з технологічними змінами та зростаючими вимогами ринку праці. Одна з ключових тем звіту – концепція “Освіта 4.0”: індивідуалізація навчання – навчання стає персоналізованим, за врахування індивідуальних потреб і стилів учнів, що дає можливість для реалізації більш гнучких освітніх траєкторій; комплексний розвиток навичок окрім традиційних знань, Освіта 4.0 передбачає розвиток таких навичок, як креативність, співпраця, комунікація, емоційний інтелект, і особливо соціально-емоційні компетентності; технологічні інновації – використання штучного інтелекту, віртуальної реальності, робототехніки та інших передових технологій для підвищення ефективності навчання та підготовки здобувачів освіти до нових професій; соціальна відповідальність – розвиток глобальної свідомості, включення екологічних і моральних питань в освітні програми для формування відповідальних громадян світу .

Головна мета Освіти 4.0 полягає в забезпеченні різнобічного розвитку особистості здобувачів освіти (XXI ст.) відповідно до їхніх індивідуальних потреб і потреб різних соціально-економічних підсистем СЗ, інтеграції системи освіти України в європейський і світовий освітній простір, підвищення конкурентоздатності й соціально-економічної ефективності функціонування та розвитку закладів і системи освіти загалом в умовах відкритих ринків освітніх послуг і праці. Ця мета досягається за рахунок:

- реалізації в освіті сучасних парадигм людиноцентризму, рівного доступу до якісної освіти, принципів відкритої освіти;

- удосконалення організаційно-економічних, функційно-цільових і змістово-технологічних підсистем національної системи освіти;

- впровадження в практику освіти інноваційних педагогічних систем, що побудовані на засадах останніх здобутків вітчизняної й світової психолого-педагогічної науки (передусім е-педагогіки та цифрової гуманістичної педагогіки), передових освітніх практик закладів освіти (передусім тих, що здійснюють навчання за принципами відкритої освіти), а також найсучасніших досягнень науково-технічного прогресу (передусім у галузі ІКТ) [1].

Форум також наголошує на важливості міжособистісних навичок і цінностей, таких як соціальна відповідальність та культурна компетентність, для успішної інтеграції до глобалізованого суспільства. Освіта має виховувати моральні й етичні основи, що допомагають людям ефективно співпрацювати та справлятися з викликами сучасного світу.

“Гнучкі / м’які” навички (англ. “soft-skills”) – комплекс неспеціалізованих, надпрофесійних нави-

чок, які відповідають за успішну професійну діяльність, високу її продуктивність і, на відміну від спеціалізованих навичок, не пов'язані з конкретною сферою [12]. Варто зауважити, що в науково-педагогічній літературі немає однозначного трактування сутності "soft-skills" (гнучких / м'яких навичок). Визначимо ключові компоненти цих навичок (soft-skills):

Комунікативні навички: це здатність ефективно взаємодіяти з іншими людьми, включаючи вміння слухати, ясно й зрозуміло висловлювати думки, вести дискусії та переговори. У процесі навчання комунікативні навички є важливими під час обговорення навчальних матеріалів, роботи в командах, участі в презентаціях і публічних виступах.

Критичне мислення: здатність аналізувати інформацію, оцінювати різні точки зору, робити логічні висновки та долати проблеми. Ця навичка є засадничою для розвитку вміння самостійно вчитися та шукати рішення у складних ситуаціях. В освіті її формують через активне залучення студентів до дискусій, аналізу кейсів, написання есеїв та розв'язання завдань.

Емоційний інтелект (EQ): вміння розуміти й управляти своїми емоціями, а також розпізнавати емоції інших людей та впливати на них. Він дає змогу здобувачам освіти краще адаптуватися до складних ситуацій, бути чуйними до своїх одногрупників, що сприяє побудові здорових стосунків в освітньому середовищі. На думку науковців, емоційний інтелект визначається як набір ієрархічно організованих здібностей, пов'язаних з переробленням інформації, які об'єднуються у чотири групи:

1. Ідентифікація емоцій. Включає низку пов'язаних між собою здібностей, а саме: сприйняття емоцій (тобто здатність помітити сам факт наявності емоції), їхня ідентифікація, адекватне вираження, розрізнення справжніх емоцій і їхньої імітації.

2. Використання емоцій для підвищення ефективності мислення й діяльності. Включає здатність використовувати емоції для впровадження на пряму уваги на важливі події, викликати емоції, які сприяють розв'язанню завдань (наприклад, використовувати гарний настрій для породження творчих ідей), використовувати коливання настрою як засіб аналізу різних точок зору на проблему.

3. Розуміння емоцій. Здатність розуміти комплекси емоцій, зв'язки між емоціями, переходи від однієї емоції до іншої, причини емоцій, вербальну інформацію про емоції.

4. Управління емоціями. Здатність до контролю за емоціями, зниження інтенсивності негативних емоцій, усвідомлення своїх емоцій, з-поміж іншого й неприємних, здатність до розв'язання емоційно навантажених проблем без пригнічення пов'язаних із ними негативних емоцій. Сприяє особистісному зростанню й поліпшенню міжособистісних стосунків [5].

Емоційний інтелект охоплює п'ять основних здібностей:

1. Усвідомлення власних емоцій як провідна властивість емоційного інтелекту, виступає спроможністю керувати власними емоціями, регулювати їх виявлення, розуміти причини виникнення переживань, їхній характер та інтенсивність, спроможність усвідомити свої істинні переживання і зрозуміти їх походження, дає змогу людині краще впоратись із ними.

2. Регулювання емоцій як можливість контролювати (за потреби коригувати) власні переживання, яке базується на їхньому самоусвідомленні, здатності заспокоїти себе, позбавитись тривожного стану, суму, роздратованості тощо. Низький рівень розвитку такої властивості обумовлює перебування у стані дистресу та беспорядні спроби подолати власні негативні емоції. Високий рівень здатності до регулювання емоцій, зі свого боку, передбачає вміння контролювати емоції, значно ефективніше та більш швидко подолання небажаних емоційних станів.

3. Спроможність мотивувати себе до діяльності, яка реалізується у зусиллях людини спрямувати емоції на користь досягнення мети діяльності, на самомотивування на нові досягнення, на креативну діяльність. В основі такої спроможності лежить самоконтроль, що реалізується у вигляді вміння відкладати отримання миттєвого задоволення заради досягнення більш значущої віддаленої мети, що виступає важливою передумовою подальшої успішної діяльності.

4. Розпізнавання та розуміння емоцій, які виникають в інших людей, що реалізуються через емпатію, тобто чутливість до таких соціальних ознак, які вказують на наявність певних проблем чи переживань та необхідність їх врахування у спілкуванні.

5. Уміння підтримувати доброзичливі стосунки з іншими, що є здатністю людини справлятися з емоціями, які виникають під час взаємодії [5].

Навчально-пізнавальна діяльність у закладі вищої освіти має виразний емоційний компонент. Емоційна сфера значно впливає на регуляцію цієї діяльності, формуючи загальний "емоційний фон" процесу, що об'єднує окремі навчальні дії через спільну значущість і змістовність. На рівні темпераменту емоційна регуляція обґрунтовується на базових біологічних тенденціях до переживання "фундаментальних емоцій".

Зміст навчання залежить від регуляції, зумовленої емоційно-мотиваційними структурами суб'єктів освітнього процесу, що формуються протягом життя (мотиви навчання, особистісні цілі, цінності, стандарти, установки, уявлення про себе та світ, звичні батьківські інтерпретації фізіологічних станів, мовні репрезентанти емоцій).

Під час навчально-пізнавальної діяльності здобувачі освіти вивчають багаторівневе оброблення

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

інформації, а під впливом емоційної сфери особистості ця інформація створює когнітивну основу для вияву й розвитку різних форм емоційних переживань. У процесі засвоєння матеріалу студенти надають йому суб'єктивне значення, установлюють зв'язок між цією інформацією та своїми цілями й нормами поведінки, реагують на ці значення, пояснюють причини успіхів і невдач, а також оцінюють зовнішні стимули, думки та внутрішні, стани.

Лідерські якості: здатність керувати процесами, мотивувати інших, брати на себе відповідальність й ухвалювати рішення. В освітньому контексті лідерство може виявлятися через організацію командної роботи, ініціювання проєктів або керування певними освітніми ініціативами.

Гнучкість і адаптивність: здатність швидко адаптуватися до нових умов, працювати в умовах невизначеності й ефективно розв'язувати нові завдання. Змішане навчання та сучасна динаміка змін у світі вимагають від студентів гнучкості у підходах до навчання і постійної готовності до оновлення знань і навичок.

Тайм-менеджмент: це вміння ефективно планувати й використовувати свій час, організовувати роботу над завданнями, дотримуватися термінів і досягати цілей. Розвиток цієї навички у студентів відбувається через систему дедлайнів, планування проєктів та самостійне виконання завдань у межах змішаного або дистанційного навчання.

Викладачі закладів вищої освіти відіграють провідну роль у розвитку гнучких/навичок (soft-skills) у студентів. Для цього ми використовуємо такі методи:

- *Інтерактивне навчання:* залучення студентів до активної участі в обговореннях, дебатах і групових проєктах дає змогу розвивати комунікативні навички, критичне мислення та налагоджувати командну роботу [3].

- *Проектні методи:* виконання студентами спільних проєктів сприяє розвитку лідерських якостей, відповідальності та навичок управління часом.

- *Інтеграція практичних завдань:* розв'язання реальних проблем через кейс-методи або рольові ігри допомагає студентам тренувати емоційний інтелект і навички адаптації до нестандартних ситуацій.

- *Змішане навчання:* використання цифрових технологій у поєднанні з традиційним навчанням допомагає студентам розвивати гнучкість, самодисципліну та тайм-менеджмент.

Soft-skills (гнучкі / м'які навички) є невіддільною частиною сучасного освітнього процесу й вимагають систематичного розвитку. З огляду на швидкі зміни в світі ці навички дають змогу студентам бути більш гнучкими, ефективними в комунікації та здатними до самостійного розв'язання проблем. Ураховуючи рекомендації Світового еко-

номічного форуму, розвиток soft-skills (гнучких / м'яких навичок) має стати пріоритетом у сучасній освіті, що допоможе підготувати студентів до успішної кар'єри в майбутньому.

Пріоритетом вищої освіти у світовому, європейському, національному вимірах є формування нової генерації фахівців, здатних вчитися упродовж усього життя, готових до постійного самовдосконалення, саморозвитку, самореалізації [6; 7; 8; 9]. Розглянемо особливості організації навчально-пізнавальної діяльності студентів:

- *чітке планування освітнього (навчального) процесу:* змішане навчання передбачає ретельну підготовку плану занять, що включає розподіл тем на аудиторні та дистанційні частини. Для кожної теми необхідно визначити, які аспекти будуть вивчатися самостійно, а які – під контролем викладача. Це дає змогу забезпечити безперервність навчання й уникнути прогалин у здобутих знаннях;

- *використання сучасних освітніх технологій:* ІІІ (штучний інтелект), інтерактивні інструменти (Kahoot!, Quizlet – для тестів і вправ у формі гри), гейміфікація. Сучасні технології відкривають перед педагогами та студентами безмежні можливості для ефективного викладання й навчання, розвитку компетентностей [11]. Студенти повинні мати доступ до інтерактивних навчальних матеріалів: відеолекцій, презентацій, онлайн-курсів і тестів. Організація навчально-пізнавальної діяльності вимагає створення електронного освітнього (навчального) середовища, де студенти можуть отримати додаткову інформацію, ставити питання, брати участь в обговореннях. Важливо використовувати різні платформи для підтримки різних форм взаємодії: синхронної (вебінари, консультації) і асинхронної (форуми, тести, індивідуальні (індивідуально-самостійні) завдання);

- *стимулювання самостійної роботи студентів:* для самостійної роботи здобувачів освіти викладач має відбирати такі завдання, виконання яких не передбачає виконання дій за готовими шаблонами, а вимагає від майбутнього фахівця застосування знань у нових, нетипових ситуаціях. У такому разі не тільки підвищується ефективність цієї роботи, але й активізується процес формування ініціативності особистості, розвиток її пізнавальних здібностей [10];

- *організація групової роботи:* використання колаборативних методів навчання, таких як робота в малих групах, проєктні роботи, кейс-стаді, уможливорює активізацію пізнавальної діяльності студентів та сприяє їхній взаємодії у процесі навчання. Це особливо важливо в умовах дистанційного навчання, коли зменшена можливість фізичного контакту, але зберігається необхідність у співпраці [2];

- *гнучкий контроль успішності:* в умовах змішаного навчання ефективною є система поточного й

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

підсумкового контролю, яка може включати тести, онлайн-завдання, індивідуальні проекти та інші форми оцінювання. Викладач повинен мати можливість оперативного оцінювати результати навчально-пізнавальної діяльності студентів і надавати зворотний зв'язок, що допомагає їм коригувати власну навчальну діяльність;

- *розвиток комунікативних і пізнавальних здібностей*: використання сучасних інформаційних технологій. Інформаційна сутність процесу навчання, у якому особливе місце займає обмін інформацією різного роду, є об'єктивною умовою використання сучасних інформаційних технологій у практиці здобуття вищої освіти. Водночас інформаційні технології можна назвати новими засобами навчання, якщо вони: відповідають вимогам реалізації інноваційних педагогічних технологій; вносять щось нове в педагогічну (освітню) практику; надають змогу ефективно використовувати можливості штучного інтелекту (ШІ) для активізації навчально-пізнавальної діяльності. Підвищенню успішності навчання студентів закладів вищої освіти сприятиме розроблення методичної системи використання сучасних інформаційних технологій під час вивчення гуманітарних дисциплін, що базується на дидактичних принципах навчання, адаптованих до використання інформаційних технологій, а також забезпечення практичної частини навчання системою комп'ютерно-орієнтованих практичних робіт, що складаються із завдань різного рівня складності [13].

Пропонуємо вашій увазі алгоритм організації етапів навчально-пізнавальної діяльності в умовах змішаного навчання:

1. Підготовчий етап – викладач формує навчальні матеріали, планує завдання, урахувавши особливості змішаного навчання. Важливо розробити матеріали, які доступні як у синхронному, так і в асинхронному форматах, щоб студенти могли самостійно вивчати їх у зручний для себе час;

2. Основний етап – під час очних занять викладач виконує роль наставника, спрямовуючи студентів на активне засвоєння матеріалу, розв'язання практичних завдань. У дистанційній частині навчання студенти виконують завдання самостійно, використовуючи надані матеріали й освітні платформи. Важливо забезпечити регулярний контроль і зворотний зв'язок;

3. Контрольний етап – регулярні тестування, перевірка результатів виконаних проектів, самооцінювання й взаємооцінювання допомагають оцінити успішність навчально-пізнавальної діяльності студентів і коригувати організацію подальшого процесу навчання (навчально-пізнавальної діяльності).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Наукове дослідження дає змогу дійти вис-

новку, що в умовах змішаного навчання особлива увага має приділятися як індивідуалізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, так і розвитку їхніх soft-skills (гнучких / м'яких навичок), серед яких передовсім комунікативні можливості, емоційна стійкість. Інтеграція процесів розвитку емоційного інтелекту до освітнього (навчального) процесу позитивно впливає на адаптацію студентів до нових освітніх умов та ефективність їхньої навчальної (навчально-пізнавальної) діяльності. Використання сучасних цифрових технологій і реалізація індивідуальних освітніх траєкторій забезпечує гнучкість і самостійність студентів у навчально-пізнавальній діяльності, що сприяє підвищенню їхньої академічної успішності та розвитку ключових компетентностей, котрі інтенсифікуватимуть професійне зростання.

Перспективи подальших досліджень полягають у глибшому вивченні впливу емоційного інтелекту на навчально-пізнавальну діяльність студентів в умовах змішаного навчання. Також варто продовжити роботу над розробленням інноваційних методик для ефективного розвитку soft-skills, (гнучких / м'яких навичок), зокрема через упровадження в практику роботи закладів вищої освіти інтерактивних освітніх технологій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Биков В. Суспільство знань і освіта 4.0. *Актуальні питання у сучасній науці*, № 1(1). 2017. С. 30–45.
2. Демчук О. Індивідуалізація навчально-пізнавальної діяльності студентів як психолого-педагогічна проблема. *Молодь і ринок*, 2023. № 9/217, С. 164–167. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.291081>
3. Демчук О. Дидактичний потенціал змішаної форми організації освітнього процесу щодо індивідуалізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. *Освіта. Практика. Інноватика*, 2024. № 12(3), С. 14–19. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650x-vol12i3-002>
4. Кремень В. Енциклопедія освіти (2-ге вид.). Київ: Юріком Інтер. 2021. (Оригінал опубліковано 2008 р.) С. 1144.
5. Кузнецов М., Дюмідова Н. *Емоційний інтелект як чинник психоемоційних станів студентів в умовах іспиту. Діагност.* 2017. С. 189.
6. Малихін О. Самоактуалізація, самореалізація, самоефективність і самовдосконалення майбутніх педагогів у процесі здійснення самостійної навчальної діяльності. *Теоретичні питання культури, освіти та виховання: зб. наук. праць*, 2007. № 23. С. 62–68.
7. Малихін О. Самоорганізація і самоконтроль у самостійній навчальній діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів. *Наукові записки : Збірник наукових статей Серія : Педагогічні та історичні науки*. 2007. № 70, С. 109–122.
8. Малихін О. Самореалізація студентів вищих педагогічних навчальних закладів через систему організації самостійної навчальної діяльності. *Наукові праці Донецького національного технічного університету*, 2009. № 3. URL: https://www.researchgate.net/profile/Olexandr-Malykhin/publication/322987546_SAMOREALIZACIA_STUDENTIV_VISIH_PEDAGOGICNIH_NAVCALNIH_ZAK

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

LADIV_CEREZ_SISTEMU_ORGANIZACII_SAMOSTIINOI_NAVCALNOI_DIALNOSTI/links/5a7af762aca2722e4df601d8/SAMOREALIZACIA-STUDENTIV-VISIH-PEDAGOGICNIH-NAVICALNIH-ZAKLADIV-CEREZ-SISTEMU-ORGANIZACII-SAMOSTIINOI-NAVICALNOI-DIALNOSTI.pdf

9. Малихін О. Педагогічні умови організації самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів. *Проблеми сучасного підручника*, 2010. №10. С. 665–675.

10. Малихін О. Організація самостійної навчальної діяльності здобувачів вищої хімічної освіти в умовах цифровізації освітньо-наукового простору. *Вісник науки та освіти*, 2024. № 4(22). С. 1178–1189. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4\(22\)-1178-1189](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4(22)-1178-1189)

11. Малихін О., Демчук О. Роль компетентнісного підходу в удосконаленні навчально-пізнавальної діяльності студентів на засадах індивідуалізації. *Світ дидактики: Дидактика в сучасному світі*. 2024. Київ: “Видавництво Людмила”. С. 163–165.

12. Мешко Г., Мешко О. Формування soft skills студентів непедагогічних спеціальностей у процесі вивчення курсу “педагогіка”. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: “Педагогіка. Соціальна робота”*, 2021. № 1 (48), С. 267–271.

13. Пшенична І. Використання інформаційних технологій у процесі формування навичок самостійної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти. *Освіта. Практика. Інноватика*, 2023. № 10 (8), С. 47–53. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650x-vol10i8-007>

14. Education 4.0: here are 3 skills that students will need for the jobs of the future. World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org/agenda/2023/01/skillsets-cultivated-by-education-4-0-davos23/>

REFERENCES

1. Bykov, V. (2017). Suspilstvo znan i osvita 4.0. [Knowledge Society and Education 4.0.]. *Current Issues in Modern Science*, No. 1 (1). pp. 30–45. [in Ukrainian].

2. Demchuk, O. (2023). Indyvidualizatsiia navchalno-piznavalnoi diialnosti studentiv yak psykholoho-pedahohichna problema [Individualization of educational and cognitive activities of students as a psychological and pedagogical problem]. *Youth & market*, No. 9/217, pp. 164–167. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.291081> [in Ukrainian].

3. Demchuk, O. (2024). Dydaktychnyi potentsial zmishanoi formy orhanizatsii osvithnoho protsesu shchodo indyvidualizatsii navchalno-piznavalnoi diialnosti studentiv [The didactic potential of the blended form of organizing educational process regarding the individualization of students' educational-cognitive activities]. *Education. Innovation. Practice*, No. 12 (3), pp. 14–19. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650x-vol12i3-002> [in Ukrainian].

4. Kremin, V. (2008). Entsyklopediia osvity (2-he vyd.) [Encyclopedia of education]. Kyiv, 1144 p. [in Ukrainian].

5. Kuznietsov, M. & Diomidova, N. (2017). Emotsiinyi intelekt yak chynnyk psykhoemotsiinykh staniv studentiv v umovakh ispytu [Emotional intelligence as a factor of psycho-emotional states of students in exam conditions]. *Disa plus*, p. 189. [in Ukrainian].

6. Malykhin, O. (2007). Samoaktualizatsiia, samorealizatsiia, samoeфекtyvnist i samovdoskonalennia maibutnikh pedahohiv u protsesi zdiisnennia samostiinoi navchalnoi diialnosti [Self-actualization, self-realization, self-efficacy and self-improvement of future teachers in the process of implementation independent educational activity]. *Theoretical*

issues of culture, education and upbringing: Collection of science works. pp. 62–68. [in Ukrainian].

7. Malykhin, O. (2007). Samoorhanizatsiia i samokontrol u samostiinii navchalnii diialnosti studentiv vyshchych pedahohichnykh navchalnykh zakladiv [Self-organization and self-control in independent educational activities of students of higher pedagogical educational institutions]. *Scientific notes: Collection of scientific articles Series: Pedagogical and historical sciences*, No.70, pp. 109–122. [in Ukrainian].

8. Malykhin, O. (2009). Samorealizatsiia studentiv vyshchych pedahohichnykh navchalnykh zakladiv cherez systemu orhanizatsii samostiinoi navchalnoi diialnosti [Self-realization of students of higher pedagogical educational institutions through the system of organizing independent educational activities]. *Scientific works of the Donetsk National Technical University*, No. 3. Available at: https://www.researchgate.net/profile/Olexandr-Malykhin/publication/322987546_SAMOREALIZACIA_STUDENTIV_VISIH_PEDAGOGICNIH_NAVICALNIH_ZAKLADIV_CEREZ_SISTEMU_ORGANIZACII_SAMOSTIINOI_NAVCALNOI_DIALNOSTI/links/5a7af762aca2722e4df601d8/SAMOREALIZACIA-STUDENTIV-VISIH-PEDAGOGICNIH-NAVICALNIH-ZAKLADIV-CEREZ-SISTEMU-ORGANIZACII-SAMOSTIINOI-NAVICALNOI-DIALNOSTI.pdf [in Ukrainian].

9. Malykhin, O. (2010). Pedahohichni umovy orhanizatsii samostiinoi navchalnoi diialnosti studentiv vyshchych pedahohichnykh navchalnykh zakladiv [Pedagogical conditions for the organization of independent educational activities of students of higher pedagogical educational institutions]. *Problems of the modern textbook*, No. 10, pp. 665–675. [in Ukrainian].

10. Malykhin, O. (2024). Orhanizatsiia samostiinoi navchalnoi diialnosti zdobuvachiv vyshchoi khimichnoi osvity v umovakh tsyfrovizatsii osvithno-naukovoho prostoru [Organisation of independent learning activities of applicants for higher chemical education in the context of digitalisation of the educational and scientific space]. *Herald of science and education*, No. 4 (22). pp. 1178–1189. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4\(22\)-1178-1189](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4(22)-1178-1189) [in Ukrainian].

11. Malykhin, O. & Demchuk, O. (2024). Rol kompetentnisnogo pidkhodu v udoskonalenni navchalno-piznavalnoi diialnosti studentiv na zasadakh indyvidualizatsii [The role of the competence approach in improving the educational and cognitive activity of students on the basis of individualization]. *The world of didactics: Didactics in the modern world*. Kyiv, pp. 163–165. [in Ukrainian].

12. Meshko, H. & Meshko, O. (2021). Formuvannia soft skills studentiv nepedahohichnykh spetsialnostei u protsesi vyvchennia kursu “pedahohika” [Formation of soft skills of students of non-pedagogical specialties in the process of studying the course “Pedagogy”]. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. “Social work”*, No. 1 (48), pp. 267–271. [in Ukrainian].

13. Pshenychna, I. (2023). Vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii u protsesi formuvannia navychok samostiinoi osvithnoi diialnosti zdobuvachiv vyshchoi osvity [Using information technologies in the process of forming skills of independent educational activity of higher education students]. *Education. Innovation. Practice*, No. 10 (8), pp. 47–53. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650x-vol10i8-007> [in Ukrainian].

14. Education 4.0: here are 3 skills that students will need for the jobs of the future. World Economic Forum. Available at: <https://www.weforum.org/agenda/2023/01/skillsets-cultivated-by-education-4-0-davos23/> [in English].

Стаття надійшла до редакції 24.01.2025